

Sonja Bezjak, Irena Vipavc Brvar, Irena Bolko

RAVNANJE Z RAZISKOVALNIMI PODATKI

Vprašalnik za intervju z raziskovalci

Verzija 1.1, 2016

Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International

Arhiv družboslovnih podatkov
UL, Fakulteta za družbene vede,
Kardeljeva ploščad 5,
1000 Ljubljana

tel: +386 01 5805 292
<http://www.adp.fdv.uni-lj.si/>
e-mail: arhiv.podatkov@fdv.uni-lj.si
Twitter: @ArhivPodatkov

0. Osnovni podatki o intervjuju

Vprašalnik je namenjen zbiranju informacij, ki bodo raziskovalcu v podporo pri oblikovanju načrta ravnanja s podatki za izbrani raziskovalni projekt ali pri predaji podatkov v področni repozitorij. Intervjuvanec naj ima pri odgovarjanju na vprašanja v mislih konkreten raziskovalni projekt, ki ga je izbral.

Odgovore na vprašanja vpisuje spraševalec.

Intervjuvanec: _____
Vloga/položaj: _____
Oddelek oziroma center: _____
Institucija: _____

Kontaktne podatke
• E-naslov: _____
• Telefon: _____

Datum izvedbe intervjuja: _____
Kraj izvedbe intervjuja: _____

Spraševalec: _____

Kontaktne podatke
• E-naslov: _____
• Telefon: _____

1. sklop: Nabor podatkov / Podatkovna datoteka

Prosimo, odgovorite na naslednja vprašanja.

1.1 Raziskovanje je del mednarodnega projekta:

- da
- ne

1.2 Izvorni naslov raziskave, v okviru katere so bili zbrani/ustvarjeni podatki:

1.2.a Če gre za mednarodno raziskavo, vpišite tudi naslov v angleškem jeziku:

1.3 Nosilec raziskave (ustanova in odgovorna oseba) v Sloveniji:

1.3a Če gre za mednarodno raziskavo, vpišite tudi nosilca mednarodne raziskave:

1.4 Leto izdelave slovenske raziskave:

1.5 Vsebinsko področje, ki ga pokriva raziskava:

Npr. »delo in zaposlovanje«, »gospodarski sistemi in razvoj«, »poklicno izobraževanje«, »onesnaževanje in varstvo okolja«, »zdravstveno varstvo in medicinska oskrba«, »prosti čas, turizem in šport«.

1.6 Prosimo, označite, ali gre za:

- enkratno raziskavo
- ponavljajočo raziskavo oz. serijo
- drugo: _____

1.7 Prosimo, na kratko opišite namen in cilje izbrane raziskave ter podatke:

1.8 Vpišite, katero geografsko območje ste zajeli z raziskavo:

Npr. »Slovenijo«, »Dolenjsko«, »Maribor«, »mestno četrt Ljubljana – Center« itd.

1.9 Vpišite, kakšno populacijo ste zajeli z raziskavo:

Npr. »splošno«, »ženske«, »Romi«, »mladi« itd.

1.10 Vpišite preučevano enoto:

Npr. »posameznik«, »podjetje«, »gospodinjstvo«, »država« itd.

1.11 Izberite tip vzorca:

- ni podatka
- brez vzorčenja – zajeta celotna populacija
- slučajno (verjetnostno) vzorčenje
- ne-slučajno vzorčenje
- drugo: _____

1.12 Vpišite število enot, vključenih v raziskavo:

- ni podatka
- manj kot 100
- 100 - 500
- 500 – 1000
- več kot 1000
- drugo: _____

1.13 Vpišite število spremenljivk, vključenih v raziskavo:

- ni podatka
- manj kot 100
- 100 - 500
- 500 – 1000
- več kot 1000
- drugo: _____

1.14 Ocena urejenosti podatkov

- ni podatka
- datoteka je v elektronski obliki v enem izmed običajnih programov (SPSS, SAS, Excel...)
- podatki so pregledani in očiščeni
- podatki so opremljeni z oznakami spremenljivk in odgovorov ("label")
- podatki so anonimizirani
- na razpolago je dokumentacija o izdelavi raziskave
- na razpolago je vprašalnik ali ustrezen drug inštrument za zbiranje podatkov
- drugo: _____

2. sklop: Življenjski krog podatkov

2.1 Prosimo vas, da označite, v kateri fazi življenjskega kroga podatkov je raziskava, o kateri bo tekla beseda:

1. Iskanje in načrtovanje ravnanja z raziskovalnimi podatki
2. Zbiranje / ustvarjanje podatkov
3. Obdelava podatkov in analiza
4. Objava in deljenje podatkov
5. Dolgotrajno upravljanje s podatki
6. Druga raba

V nadaljevanju vas bomo spraševali o podatkih iz konkretne raziskave, o tistih, ki ste jih že ustvarili/zbrali in tudi tistih, ki jih v okviru raziskave še nameravate zbrati.

2.2 Sedaj nas v zvezi s podatki zanima naslednje. Navedite, kakšne podatke boste ali ste že ustvarili/zbrali v projektu/programu:

Možnih je več odgovorov.

- anketni podatki
 - podatki iz intervjujev
 - fokusne skupine
 - podatki iz administrativnih virov
 - besedilni podatki
 - drugo (opišite s kakšno metodo ste / boste podatke pridobili):
-

2.3 Približno koliko podatkovnih datotek ste/boste ustvarili v projektu?

2.4 Kolikšna je v povprečju približna velikost datoteke?

(Izberite mersko enoto – kb, MB, GB, ipd.)

2.5 V kakšnem formatu (oziroma formatih) so/bodo shranjeni podatki?

Možnih je več odgovorov.

- SPSS, STATA, SAS... (kvantitativni z veliko metapodatki)
- CSV, TAB (kvantitativni z malo metapodatki)
- ESRI, TIFF, CAD, GIS (geoprostorski podatki)
- XML, RTF (kvalitativni, besedilni)
- TIFF, MPEG, JPEG... (slika, zvok, video)
- RTF, PDF, PDF/A, ODT (dokumentacija)
- drugo (opišite, s kakšno metodo ste podatke pridobili): _____

3. sklop: Deljenje podatkov

3.1 V spodnji tabeli označite, v katerih fazah bi bili pripravljeni deliti vaše podatke in s kom?

Prosimo, obkljukajte vsa ustrezna polja.

FAZE ŽIVLJENJSKEGA KROGA PODATKOV	<i>Z nikomer ne bi delil/a</i>	<i>Delil/a bi z neposrednimi sodelavci na projektu</i>	<i>Delil/a bi z ostalimi v svojem raziskovalnem centru oziroma instituciji</i>	<i>Delil/a bi z ostalimi na svojem raziskovalnem področju</i>	<i>Delil/a bi z ostalimi izven svojega raziskovalnega področja</i>	<i>Delil/a bi s komerkoli</i>
1. Zbiranje / ustvarjanje podatkov						
2. Obdelava podatkov in analiza						
3. Objava in deljenje podatkov						
4. Dolgotrajno upravljanje s podatki						

3.2 Kaj menite, koga bi lahko zanimali vaši podatki?

Možnih je več odgovorov.

- raziskovalce na vašem področju
- raziskovalce izven vašega področja
- strokovnjake iz prakse
- oblikovalce politik
- drugo: _____

3.3 Kako bi posamezniki/ skupine, ki ste jih navedli v prejšnjem odgovoru, lahko uporabili vaše podatke? Kakšno vrednost bi ti podatki lahko predstavljali zanje?

3.4 Ali bi oz. ste postavili kakšne pogoje oz. omejitve glede deljenja podatkov s skupinami, ki ste jih navedli (kot na primer zahteva po določeni obliki priznanja, zahvale ipd.)?

- da
- ne
- ne vem

3.4a Če ste odgovorili z »Da«, prosimo, navedite, kakšni bi oz. so bili ti pogoji?

4. sklop: Deljenje podatkov

4.1 Ali ste v preteklosti kdaj že predali podatke v podatkovno središče (arhiv, repozitorij)?

- da
- ne
- ne vem

4.1a Če ste odgovorili z »Da«, prosimo, navedite, podatke iz katerih raziskav ste shranili in v katero podatkovno središče?

4.1b Če gre za mednarodno datoteko, vpišite, kje je ta hranjena:

4.2 Ali bi bili pripravljeni oddati podatke iz izbrane raziskave v ohranjanje in razširjanje Arhivu družboslovnih podatkov?

- da
- ne
- ne vem

4.3 Če ste na prejšnje vprašanje odgovorili z »Da«, prosimo, odgovorite na naslednja vprašanja (v nasprotnem primeru jih preskočite).

4.3a Kdaj bi oddali vaše podatke v hrambo v ADP?

Leto: _____

4.3b Nekatera podatkovna središča ponujajo možnost omejitev za določene podatke, preden so dostopni drugim.

Omejitev lahko opredelimo kot omejen dostop do podatkov za določen čas, preden postanejo podatki prosto dostopni.

Če bi želeli oddati podatke v hrambo v podatkovni repozitorij z možnostjo omejitve, koliko časa bi le-ta trajal?

- brez embarga –podatki so takoj dostopni
- do 6 mesecev
- največ do enega leta
- drugo: _____
- ne vem / se ne nanaša

4.4 Prosimo, ocenite, kako pomembne so za vas naslednje možnosti:

	<i>Ni pomembno</i>	<i>Malo pomembno</i>	<i>Srednje pomembno</i>	<i>Zelo pomembno</i>	<i>Ne vem oziroma ne velja zame</i>
Možnost citiranja podatkovne datoteke v mojih objavah.					
Da drugi citirajo moje podatke, če so jih uporabili v svojih raziskavah.					
Možnost dostopa do podatkov preko sekundarnega spletnega mesta, če spletna stran podatkovnega središča ne deluje.					
Možnost omejitve dostopa do podatkov za avtorizirane posameznike.					

5. sklop: Organiziranje in opis podatkov

5.1 Prosimo, označite, kako ste poskrbeli za organizacijo nabora podatkov:

Možnih je več odgovorov.

- dokumenti imajo logična imena,
- verzije dokumentov so logično označene,
- mape z dokumenti so smiselno strukturirane (npr. »intervjuji«, »slike«, »publikacije«...)
- drugo: _____
- ne vem / se ne nanaša

5.2 Kakšno gradivo je na voljo za razumevanje podatkov:

Možnih je več odgovorov.

- vprašalnik,
- pokazne kartice,
- navodila za anketarje in nadzornike,
- dokumenti, ki vsebujejo informacijo o privolitvi udeležencev,
- informacija o vzorčenju,
- navodila za vnos in kodiranje podatkov,
- izpis frekvenc,
- šifrant,
- informacije o manjkajočih vrednostih,
- analitični dokumenti in uradni dopisi, ki so omogočili raziskavo in uporabo podatkov,
- poročila raziskave (tabele in analize),
- sorodne raziskave (npr. raziskave iz iste serije),
- pomembnejše objave, narejene na podlagi podatkov iz raziskave,
- računalniški programi (potrebni za vnos, urejanje, pripravo tabel in analiz),
- slike,
- tabele,
- zemljevidi,
- gradiva za promocijo in informacijska gradiva (zgibanka, video, plakat, objava v medijih...).
- drugo: _____

5.3 Če ste pri dokumentiranju vaše raziskave uporabili standardizirane oblike opisa ali metapodatkovne standarde, prosimo, navedite, katere.

Možnih je več odgovorov.

- DCMI – Dublin Core (osnova s 15 elementi)
- DDI – Data Documentation Initiative
- ISO/IEC 11179
- SDMX – Statistical Data and Metadata Exchange (za uradne statistike)
- MARC – Machine Readable Cataloging
- METS – Metadata encoding and transmission standard
- PREMIS – Preservation metadata
- ISO 19115 (geoprostorski podatki)
- FGDS – Digital Geospatial Metadata
- Interni protokol (dogovorjen v raziskovalni skupini, organizaciji)
- drugo: _____

Več na: https://en.wikipedia.org/wiki/Metadata_standard

5.4 Ali je gradivo organizirano in opisano na način, da lahko področni strokovnjak razume podatke in jih ustrezno uporabi?

- da
- ne
- ne vem

5.5 Prosimo, ocenite, kako pomembna je za vaše raziskovanje naslednja možnost:

	<i>Ni pomembno</i>	<i>Malo pomembno</i>	<i>Srednje pomembno</i>	<i>Zelo pomembno</i>	<i>Ne vem oziroma ne velja zame</i>
Postopki zbiranja/ustvarjanja podatkov so ustrezno dokumentirani v obliki metapodatkov.					

6. sklop: Prenos podatkov / Predaja podatkov v podatkovno središče

6.1 Kakšne priprave oziroma morebitne ukrepe bi bilo potrebno izvesti pred predajo vaših podatkov v hrambo v podatkovno središče?

Možnih je več odgovorov.

- dokumentiranje poteka raziskovanja
- dokumentiranje podatkov
- organiziranje in dokumentiranje spremnega gradiva ter prenos v ustrezen format
- ukrepi za zagotovitev varovanja osebnih podatkov in doseganje etičnih standardov
- skrb za avtorske pravice in izpolnitev drugih pravnih zahtev
- drugo: _____
- ne vem / se ne nanaša

7. sklop: Iskanje podatkov

7.1 Prosimo, ocenite, kako pomembne so za vas naslednje možnosti:

	<i>Ni pomembno</i>	<i>Malo pomembno</i>	<i>Srednje pomembno</i>	<i>Zelo pomembno</i>	<i>Ne vem oz. ne velja zame</i>
Raziskovalci znotraj moje discipline lahko hitro najdejo ta nabor podatkov.					
Raziskovalci izven moje discipline lahko hitro najdejo ta nabor podatkov.					
Zainteresirana javnost lahko hitro najde ta nabor podatkov.					
S spletnimi iskalniki (npr. Google) lahko hitro najdemo ta nabor podatkov.					

7.2 Prosimo, opišite, kako lahko zainteresirani trenutno najdejo vaše podatke?

8. sklop: Intelektualna lastnina

8.1 Kdo je lastnik podatkov iz izbrane raziskave?

8.2 Iz katerih virov je financirana izbrana raziskava?

- javni
- zasebni
- drugo: _____
- ne vem

8.3 Ali kateri izmed financerjev vaše raziskave zahteva naslednje:

Prosimo, obkljukajte ustrezen odgovor.

a) Pogoji za financiranje je, da smo pripravili načrt ravnanja z raziskovalnimi podatki.

- da
- ne
- ne vem

b) Pogoje za financiranje je, da moramo podatke deliti z ostalimi, podatke moram objaviti oz. jih predati v podatkovno središče.

- da
- ne
- ne vem

c) Pogoji za financiranje je, da moramo podatke hraniti tudi po zaključku obdobja financiranja.

- da
- ne
- ne vem

8.4 Ali so podatki občutljivi glede vprašanj varovanja zasebnosti ali zaupnosti?

- da
- ne
- ne vem

8.4a Če ste odgovorili z »Da«, prosimo, obrazložite:

9. sklop: Orodja

9.1 Katera orodja – programska ali strojna - so uporabljena pri zbiranju ali ustvarjanju podatkov?

Prosimo, obkljukajte ustrezen odgovor in dopišite.

9.1a Programska orodja

- program za spletno anketiranje (npr. 1ka): _____
- program za telefonsko ali terensko anketiranje (npr. Blaise): _____
- program za avtomatski zajem vsebin s splet: _____
- lasten program: _____
- drugo: _____
- ne vem / se ne nanaša

9.1b Strojna orodja

- računalnik
- diktafon
- fotoaparar
- kamera
- drugo: _____
- ne vem / se ne nanaša

9.2 Katera orodja – programska ali strojna - so potrebna za uporabo podatkov?

Možnih je več odgovorov.

- SPSS
- R
- Stata
- SAS
- Excel
- Atlas.ti
- Nvivo
- GIS
- lasten program: _____
- drugo: _____
- ne vem / se ne nanaša

10. sklop: Povezovanje / Interoperabilnost / Povezljivost

10.1 Ali v publikacijah, kjer najpogosteje objavljate, sprejmejo v objavo podatke in druge z njimi povezane informacije?

- da
- ne
- ne vem

10.1a Če ste odgovorili z »Da«, prosimo, navedite publikacijo/e:

10.2 Prosimo, ocenite, kako pomembna je za vas naslednja možnost:

	<i>Ni pomembno</i>	<i>Malo pomembno</i>	<i>Srednje pomembno</i>	<i>Zelo pomembno</i>	<i>Ne vem oziroma ne velja zame</i>
Možnost povezave podatkov s publikacijami ali drugimi raziskovalnimi rezultati.					

11. sklop: Merjenje vpliva

11.1 Prosimo, ocenite, kako pomembni sta za vas naslednji možnosti:

	<i>Ni pomembno</i>	<i>Malo pomembno</i>	<i>Srednje pomembno</i>	<i>Zelo pomembno</i>	<i>Ne vem oziroma ne velja zame</i>
Možnost pridobiti statistike o uporabi – koliko ljudi je dostopalo do vaših podatkov.					
Možnost zbiranja informacij o osebah, ki so dostopale do vaših podatkov ali jih uporabile.					

11.2 Ali bi želeli poleg statistike o uporabi pridobiti še kakšne druge informacije, vezane na uporabo vaših podatkov?

- da
 ne
 ne vem

11.2a Če ste odgovorili z »Da«, prosimo, navedite kakšne:

12. sklop: Ravnanje z raziskovalnimi podatki

12.1 Prosimo, navedite, kje shranjujete podatke (nosilci).

12.2 Ali za izbran nabor podatkov delate varnostne kopije svojih podatkov?

- da
- ne
- ne vem

12.2a Če ste odgovorili z »Da«, približno kako pogosto naredite varnostno kopijo?

12.3 Ali za izbran nabor podatkov izvajate varnostne ukrepe za zaščito podatkov?

- da
- ne
- ne vem

12.3a Če ste odgovorili z »Da«, katere varnostne ukrepe izvajate?

13. sklop: Ohranjanje podatkov

13.1 Kateri del nabora podatkov je najpomembnejši in ga je smiselno ohranjati tudi v prihodnje, torej dolgoročneje?

13.2 Kaj menite, koliko časa bo nabor vaših podatkov, če bi ga ohranili, uporaben za vas oziroma za druge?

- mojega nabora podatkov ni potrebno ohraniti
- manj kot 3 leta
- 3 leta ali več, a manj kot 5 let
- 5 let ali več, a manj kot 10 let
- 10 let ali več, a manj kot 20 let
- 20 let ali več, a manj kot 50 let
- 50 let ali več, a manj kot 100 let
- vedno

13.3 Prosimo, ocenite, kako pomembne so za vas naslednje možnosti, če bi vaš nabor podatkov dolgotrajno hranili:

	<i>Ni pomembno</i>	<i>Malo pomembno</i>	<i>Srednje pomembno</i>	<i>Zelo pomembno</i>	<i>Ne vem oziroma ne velja zame</i>
Možnost spreminjanja in dopolnjevanja informacij o naboru podatkov z namenom zagotavljanja razumevanja podatkov tudi v prihodnjih generacijah.					
Možnost preoblikovanja podatkov v nove formate tekom razvoja novih rešitev.					
Možnost dodatnega prostora za shranjevanje podatkov.					

	<i>Ni pomembno</i>	<i>Malo pomembno</i>	<i>Srednje pomembno</i>	<i>Zelo pomembno</i>	<i>Ne vem oziroma ne velja zame</i>
Možnost shranjevanja podatkov na drugi geografski lokaciji.					
Dokumentiranje relevantnih sprememb, ki so bile narejene na naboru podatkov skozi čas.					

Viri:

- Carlson, J. (2010): »*The Data Curation Profiles Toolkit. Interview Worksheet*«. Purdue University Libraries.
- ADP (2016): »*Obrazec za evidentiranje*«. Dostopen: <http://www.adp.fdv.uni-lj.si/evidentiranje/vnos/>
- ADP (2016): »*Odprti podatki FDV*«, anketni vprašalnik.